

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden, delområde 157 og 158

Referat fra 1. møde i Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden, 19. august 2025, kl. 17-20:30

Mødet blev holdt på Viborg Rådhus, Prinsens Alle 5, 8800 Viborg, mødelokale M5 (5. sal)

Mødeleder: Peter Sig Kristensen fra sekretariatet (Viborg Kommune)

Referent: Anders H. Andersen fra sekretariat (Viborg Kommune)

1. **Velkomst v/Formand for Klima- og Miljøudvalget Eva Pinnerup og præsentation af kystvandrådets medlemmer** (kl. 17:00)

Eva Pinnerup er formand for Klima- og Miljøudvalget i Viborg Kommune, som udgør den politiske styregruppe for kystvandrådet. Sammen med Limfjordsrådets formandskab, deltager Eva Pinnerup i kystvandrådets møder som observatør. Eva Pinnerup bød velkommen og skitserede de overordnede rammer for kystvandrådets arbejde.

Fremmødte medlemmer af Kystvandrådet præsenterede sig. Klimafonden Skive deltog med sin suppleant, Pia Folkmann og Jægerrådene i Skive og Viborg deltog med deres suppleant, Tage Toft. Foreningen Muslingeerhvervet, Danske Vandløb og Friluftsrådet Limfjord Syd, var ikke repræsenteret ved mødet. Limfjordsrådets formandskab (observatør) var heller ikke repræsenteret.

En oversigt over deltagende organisationer og deres repræsentanter fremgår af bilag 1.

Sekretariatet præsenterede sig.

Fra Viborg Kommune:

Anders H. Andersen er projektleder for kystvandrådsarbejdet og står for det administrative, dialog med rådsmedlemmer og andre mv.

Peter Sig Kristensen bidrager med mødeledelse, sammenhæng til omlægningsplaner mv.

Anders Gade bidrager med teknisk bistand.

Fra Limfjordsrådets sekretariat:

Torben Bramming Jørgensen bidrager med teknisk bistand.

Desuden deltog Daniel Lindvig, Afdelingsleder for Natur og Vand i Viborg Kommune.

2. **Godkendelse af dagsorden v/sekretariatet** (kl. 17:10)

Den udsendte dagsorden blev godkendt uden bemærkninger.

Slides fra sekretariatets mødeoplæg er vedlagt som bilag 2.

3. **Kystvandrådets opgaver og organisering samt status for ansøgning om forsøgsprojekter v/sekretariatet** (kl. 17:15)

Anders H. Andersen holdt et oplæg, hvor der blev redegjort for:

- sammenhængen til vandrådsarbejdet i 2022-2024
- rådets organisering, opgaver og økonomi 2025-2027

- de forventede opgaver som anført i projektbeskrivelsen og tidsplan for arbejdet
- status for det foreløbige arbejde

Fra gennemgangen skal særligt fremhæves:

Det indgår i tilsagnet til kystvandrådsarbejdet, at der skal gennemføres en analyse af konsekvenserne ved at ændre det eksisterende regulativ for Virksund Slusen, så naturlige vandstandsvariationer tilnærmes. Formålet er bl.a. at belyse mulighederne for at øge tilbageholdelsen af klimagasser og kvælstof i synergi med etablering af sammenhængende kystnære naturområder, forbedring af strandengenes naturværdier etc. Opgaven udføres af DHI. I tilknytning til analysen undersøger Viborg Kommune mulighederne for at få lavet en undersøgelse af fiskepassagen ved Virksund Slusen.

Tilsagnet til kystvandrådsarbejdet er på 3.445.000 kr. i perioden 2025 – 2027. Disse midler er disponeret.

Uden for ovennævnte tilsagnsøkonomi indgår såkaldte forsøgsprojekter i kystvandrådsarbejdet.

I fællesskab med kystvandrådet for Thisted Bredning er der søgt og opnået tilsagn til et forsøgsprojekt vedr. udpeging af "hot spots" ud fra målinger af kvælstof i oplandene til Thisted Bredning og den centrale del af Limfjorden. Opgaven udføres af Institut for Ecescience og DCE, Aarhus Universitet. Tilsagnet er på 2.265.000 kr. til opgaven.

Der kan søges om tilsagn til yderligere forsøgsprojekter, forventeligt først i 2026. Vedr. mulige projekter tages der udgangspunkt i projektanbefalingerne fra det gamle kystvandråd, suppleret med projektforslag fra det nye kystvandråd.

Kystvandrådet skal drøfte og tage stilling til hvilke forsøgsprojekter der skal søges om tilskud til på 2. kystvandrådsmøde, som holdes den 10. december 2025. Der kommer en snarlig kalenderinvitation til mødet.

Sekretariatet skal have modtaget mulige projektforslag senest fredag den 19. september 2025. Projektforslagene skal indeholde en projektbeskrivelse, der som minimum beskriver formål, forventet udførelse og økonomi.

I løbet af oktober – november vil sekretariatet få arrangeret 1-2 møder i den faglige baggrundsgruppe, hvor mulige projekter (både projektanbefalingerne fra det gamle kystvandråd og nye projektforslag) vurderes inden kystvandrådsmødet i december.

Kystvandråd kan også arbejde med såkaldte helhedsprojekter, som finansieres af akutpakkens midler. Kystvandråd kan ikke ansøge om helhedsprojekter, men kan pege på og understøtte gennemførelsen af større helhedsprojekter. Viborg Kommune har indmeldt interessetilkendegivelser til SGAV for helhedsprojekt i Karup Å-systemet (oplandet til Skive Fjord) og ved Tjele Langsø / Vansø (oplandet til Hjarbæk Fjord).

Der var spørgsmål fra kystvandrådet vedr. finansiering og budgetramme for forsøgsprojekter. Sekretariatet svarede, at der skal søges om tilsagn til de enkelte forsøgsprojekter. SGAV har udmeldt at projektpuljen til alle kystvandråd forventes at være på 7 mio. kr. for 2026 og 8 mio. kr. for 2027.

Carl Christian Pedersen fra Agillix fandt, at den udsendte projektbeskrivelses oplyste projektanbefalinger fra det gamle kystvandråd var mangelfuld. Han savnede anbefalinger vedr. spildevand, muslinger og strømningsmønstre i Limfjorden. Sekretariatet mente umiddelbart at have medtaget de vedtagne anbefalinger fra det gamle kystvandråd. Sekretariatet lovede at følge op på bemærkningen.

Kystvandrådet tog sekretariatets orientering til efterretning.

4. **Kommissorie for partnerskabet og valg af forperson/talsperson for kystvandrådet** (kl. 17:45)

Peter Sig Kristensen fra sekretariatet gennemgik det udsendte kommissorie.

Carl Christian Pedersen fra Agillix ønskede en tilføjelse til kommissoriet vedr. landbrugserhvervets udviklingsmuligheder. Tilføjelsen blev drøftet. Flere fandt, at en så konkret tilføjelse åbnede for at også andre hensyn skulle indgå.

Følgende mere overordnede tilføjelse til afsnittet om "Mål" blev vedtaget i enighed:

- Bidrage til den samlede grønne omstilling i oplandet ***med tydelig hensyntagen til de centrale elementer i Aftale omkring Grønt Danmark***

Med den nævnte ændring godkendte kystvandrådet kommissoriet. Det tilrettede kommissorie er vedlagt som bilag 3.

Vedr. valg af en forperson/talsperson fandt der en længere drøftelse sted.

Ifølge oplægget skulle forpersonen/talspersonen være med i kystvandrådet. Rådet ønskede imidlertid ikke at vælge en person fra kystvandrådet eller en politiker. I stedet ønskede rådet at sekretariatet udpegede en talsperson, som det også var tilfældet i det gamle kystvandråd.

Sekretariatet accepterede opgaven med den tilføjelse, at flere fra sekretariatet kan udfylde rollen og at den politiske styregruppe også kan udtale sig om kystvandrådets arbejde.

Henrik Ravn fra Danmarks Sportsfiskerforbund tilkendegav, at evt. kritik fra rådsmedlemmerne ifm. udtalelser mv. fra talspersonen bør holdes internt.

5. **Aftensmad** (kl. 18:15)

6. **Godkendelse af forretningsorden for kystvandrådet** (kl. 18:45)

Peter Sig Kristensen fra sekretariatet gennemgik den udsendte forretningsorden.

Kystvandrådet godkendte den udsendte forretningsorden uden bemærkninger. Den godkendte forretningsorden er vedlagt som bilag 4.

Jakob Gade, Landboforeningen Midtjylland (og flere andre rådsmedlemmer) opfordrede til at rådsmedlemmerne er tilbageholdende med at sende suppleanten, da suppleanterne mangler viden og ofte har svært ved at indgå konstruktivt.

Andre rådsmedlemmer tilkendegav, at det nogle gange kan være nødvendigt at suppleanten deltager.

Det vil så være op til rådsmedlemmet at "klæde suppleanten ordentligt på" til at deltage i mødet.

7. Indstilling af kystvandrådets repræsentanter til den faglige baggrundsgruppe (19:15)

Peter Sig Kristensen fra sekretariatet gennemgik indledningsvist kriterierne for den faglige baggrundsgruppe (fælles med kystvandrådet for Thisted Bredning).

Kystvandrådet for Thisted Bredning har indstillet Thyge Nygaard fra DN og Erik Fjendbo fra Fjordland.

Dermed skal kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden også indstille 2 personer.

Peter Sig Kristensen nævnte, at han havde hørt forslag om miljøkonsulent Eja Lund fra VELAS og marin ekspert Per Dolmer fra Blue Research.

Der var ingen indvendinger til forslaget om Eja Lund. Vedrørende den fjerde repræsentant, tilkendegav flere rådsmedlemmer at de ønskede en person med en bredere marin baggrund. Mulige emner blev drøftet uden at der blev indstillet en person.

Det blev aftalt, at rådsmedlemmerne får en frist til og med fredag den 22. august 2025 til at høre mulige emner og melde tilbage til sekretariatet med forslag til den 4. repræsentant.

Kystvandrådet tilsluttede sig Kystvandrådet for Thisted Brednings udpegning.

Kystvandrådet indstillede Eja Lund til den faglige baggrundsgruppe. Udpegningen af den 4. repræsentant afventer.

8. Status for arbejdet i Lokal Trepert Limfjorden (19:30)

Daniel Lindvig fra Viborg Kommune gav en orientering om arbejdet i Lokal Trepert Limfjorden.

Arbejdet skrider planmæssigt fremad og kommunernes første udkast til forslag til arealer i omlægningsplanen, skal til behandling i Lokal Trepert Limfjorden primo september. Endeligt udkast går til behandling i treparten primo oktober måned. Herefter sker verificering i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) inden udgangen af oktober måned. Endelig skal de enkelte kommuner politisk principgodkende den udarbejdede omlægningsplan inden årets udgang.

I forhold til den centrale Limfjord er der især et stort indsatsbehov i forhold til Hjarbæk Fjord, hvor det ikke er tilstrækkeligt at etablere lavbunds- og vådområdeprojekter. Ved fastlæggelse af "restindsatsen" vil det ske ud fra principper vedtaget af Lokal Trepert Limfjorden, som peger i retning af størst mulig omkostningseffektivitet ift. kvælstof. Retentionskortet er på den baggrund centralt.

Daniel Lindvig tilkendegav videre, at arbejdsprocessen med omlægningsplaner og senere egentlige projekter er en dynamisk proces, og at der senere bliver mulighed for kystvandrådet for at komme med input.

Anders Ahrenfeldt fra Dansk Skovforening tilkendegav, at han var overrasket over de store forskelle i retentionen.

Jakob Gade, Landboforeningen Midtjylland, tilkendegav at retentionsmodellen er mest omkostningseffektiv ift. udtagning af landbrugsjord og at det er vigtigt at modellen anvendes ved fastlæggelse af "restindsatsen".

Kystvandrådet tog orienteringen til efterretning.

På næste kystvandrådsmøde den 10. december 2025 vil sekretariatet give en ny status for arbejdet.

9. **Eventuelt** (kl. 20:20)

Henrik Ravn fra Danmarks Sportsfiskerforbund ønskede at vide hvilke projekter der er indregnet i baselineberegningen for Hjarbæk Fjord. Sekretariatet svarede, at det ikke er en viden kommunerne ligger inde med og at baselineberegninger er komplicerede og både omfatter igangværende projekter og øvrige initiativer, som reducerer udledningen. Sekretariatet lovede at efterspørge oplysningerne hos SGAV til næste kystvandrådsmøde.

Bilag

- Bilag 1: Oversigt over kystvandrådets organisationer og deres repræsentanter
- Bilag 2: Slides fra sekretariatets oplæg til kystvandrådsmøde 19-08-2025
- Bilag 3: Vedtaget kommissorie - Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158, 2025 – 2027
- Bilag 4: Vedtaget forretningsorden - Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158, 2025 – 2027